

СТАНОВИЩЕ

от Проф. д.н. Мария Нейкова Кънева

член на научно жури за провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ в Професионално направление: 3.6. Право, научна специалност „Трудово право и обществено осигуряване“ за нуждите на катедра „Правни науки“ към Икономически университет - Варна обявен в „Държавен вестник“, бр. 28/28.03.2023 г.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ

Кандидат в конкурса за заемане на академична длъжност „професор“ в Професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Трудово право и обществено осигуряване“, обявен в „Държавен вестник“, бр. 28/28.03.2023 г. е доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева.

Съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за неговото прилагане, кандидатът е приложил: заповед РД 06-54 от 23.05.2023 г. на Зам.-Ректора по НИДКР на Икономически-университет – Варна, с която е назначено жури за провеждане на конкурса, автобиография, авторска справка за приносите в научните трудове, с които кандидата участва в конкурса, резюмета, справка за цитирания и др.

При обявяването на конкурса са спазени всички нормативни изисквания.

I. Представяне на кандидата

Доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева е родена на 13.04.1972 г. Завършва средно образование през 1991г. в Търговска гимназия „Г. С. Раковски“ гр. Варна, а през 1996г. завършва висше образование в Икономически университет-Варна, специалност „Право“. През 2005 г. придобива ОНС „доктор“ след успешно защитен дисертационен труд на тема: „Алтернативи на наказанието лишаване от свобода“ (въз основа на което е издадена диплома № 29775/ 10.06.2005 г.). От 1996 година е член на академичния състав на Икономически университет - Варна.

Преподавателската дейност на кандидата започва и протича в Икономически университет-Варна, където през 1996 г. е назначена на длъжност „асистент“. Академичното развитие на доц. Андреева преминава през израстване последователно в академичните длъжности (през 2004 г. е заема длъжността „главен асистент“, а от 2011г. заема длъжността „доцент“).

Доц. д-р Андрияна Андреева има богат практически, юридически и преподавателски опит. Академичната дейност на кандидата в сферата на висшето

образование е свързана с разработване и преподаване в редица учебни дисциплини, част от които свързани пряко с научния специалност „Трудово право и обществено осигуряване“, а други разширяват обхвата на дейност на кандидата в научно преподавателската сфера. Тя е утвърден преподавател с богат професионален опит – 26 години, като работата ѝ е високо оценена, както по време на атестации във висшето училище, така и от ежегодното проучване мнението на студентите. Доц. Андреева води лекции в редовна форма на обучение в ОКС “бакалавър“ и ОКС „магистър“.

Кандидатът притежава и практически юридически опит, като юрисконсулт на ИУ-Варна (в периода 2010-2019 г.). Професионалният ѝ опит е свързан с дейност като член на одиторски екипи по европейски проекти, консултант по обществени поръчки и др. Притежава управленски опит, като участва в органи на управление на висшето училище на различни нива - ръководител катедра „Правни науки“ (2015-2023г.), Директор Център магистърско управление (2019-2023г.), член на ФС на ФСФ, Академичен съвет, ОС на ИУ-Варна и др.

Богатият академичен опит на кандидата е вииден и от значимата научна продукция и значителната публикационна дейност. Доц. д-р Андреева е автор на общо 118 научни публикации, сред които самостоятелен хабилитационен труд на тема „Трудови правоотношения на хабилитираните лица в Република България“; общо 14 монографии (самостоятелни глави в колективни монографии) и колективни студии; 52 статии, от които 8 самостоятелни; 46 доклада, от които 12 самостоятелни. Освен научните публикации, доц. Андреева има участие в 6 учебника и учебни помагала.

II. Общо представяне на научната продукция, с която кандидата участва в конкурсната процедура

Научните трудове на Доц. д-р Андрияна Андреева представени в конкурса, по качества отговарят в цялост на изискванията на закона, като в количествено отношение надхвърлят минималните национално установени изисквания за заемане на академична длъжност „професор“, както и изискванията на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и тези на Правилника за развитието на академичния състав в Икономически университет-Варна.

В конкурсната документация е представен за разглеждане и оценяване основен монографичен труд на тема „Трудови правоотношения на хабилитираните лица в Република България“ в общ обем от 269 стр. В структурно отношение труда включва увод, три глави, заключение, използвана литература и приложения. Написан е на ясен и достъпен език с нужното академично ниво. Темата на монографичния труд е безспорно актуална и значима за правната теория. Той може да бъде полезен както в теоретично отношение, така и в практиката на различни институции и организации, като висшите училища, научни организации, съдебните органи, органи на изпълнителната власт, както и при упражняване на дейност в рамките на правомощията на контролни органи.

Разработеният монографичен труд представлява първото по рода си систематично изследване на правната характеристика, същността и спецификата на трудовите

правоотношения на специфична категория лица, а именно хабилитираните лица в Република България. Във основа на историческо сравнително-правно изследване, се прави ретроспективен анализ на правната уредба в развитието на трудовите правоотношения на хабилитираните лица с висшите училища. Тази ретроспекция служи за извършване на периодизация на различните етапи в развитието на института. В сравнително-правен план се представя от автора и опита на чуждестранни законодателства. С особена важност се характеризира представения анализ на действащото трудово законодателство, както и свързаните с темата актове регламентиращи трудовоправните аспекти на хабилитираните лица – Закон за висшето образование, Закон за развитието на академичния състав в Република България и др.

В детайли се изследва от автора сложния фактически състав за възникване на трудовите правоотношения, като положително впечатление прави обстоятелството, че материята е комплексно представена от трудово правна и административноправна страна предвид процедурите по административен и съдебен контрол. Със значимост и важност може да бъде характеризирана представеното и подробно изследвана от автора съдебна практика пряко свързана с темата на монографичния труд. Въз основа на изследването на трудовите правоотношения на хабилитираните лица в Република България са направени от автора значими изводи, обобщения, предложения *de lege ferenda*, както са повдигнати и актуални въпроси.

Съществен приносен характер има осъществения и представен от кандидата нормативен анализ на приложимата правна уредба обхващащ различни аспекти на „жизнения цикъл“ – възникване на правоотношението, съдържание, различни видове контрол, прекратяване на трудовите правоотношения. Особено значение и важност има представената класификация на видовете права на хабилитираните лица, включени в съдържанието на трудовото правоотношение.

Кандидатът представя на вниманието на научното жури и научни публикации относими към значима и важна правна тематика обхващащи въпроси свързани с: „Правни и икономически аспекти на държавния контрол за спазване на трудовото законодателство“, „Актуални правни аспекти на трудовите договори и свързаните с тях правни институти“, „Защита за индивидуалните субективни трудови права на работниците и служителите“.

Част от публикациите с които доц. Андреева участва в настоящата процедура са посветени на изследване на различни аспекти на отражението на дигитализацията върху трудовия процес и върху образователния процес. Авторът е посветил специално внимание на анализиране на особеностите на контрола на трудовия процес посредством нови – цифрови и дигитални технологии (*публикувано в: За свободата и дисциплината в трудовото право - съвременни аспекти в дигиталната ера*). Значим приносен характер има реализирано и представено изследване на дигиталната компетентност в трудовите правоотношения относно субективните права и задължения (*публикувано в: Цифрова компетентност на страните по трудовото правоотношение*). С актуалност и значимост се отличава представеното от автора изследване влиянието на изкуствения интелект (*публикувано в: Отговорността при инциденти на работното място,*

свързани с употреба на изкуствен интелект – съвременни предизвикателства пред законодателя).

В областта на изследване на въпроси свързани с академично образование и трудовоправни отношения, впечатление правят научните публикации, представени от Доц. Андреева относими към: „Приложение на методите на медиацията - от висшето образование до пазара на труда“, „Медиацията в сферата на висшето образование - иновативен модел за комуникация в българските университети и др.“, както и публикации свързани с въпроси за академичната глобализация и синергията в научните изследвания, както и стратегии на образователната и научната политика.

Кандидатът представя наличие на богат опит в научно проектна дейност, като взема участие в реализирането и ръководството на научни екипи в рамките на изпълнение на значими проекти. Част от проектната дейност обхваща проблематика насочена към: „Защита за индивидуалните субективни трудови права“ (ръководител на проекта); „Актуални правни аспекти на трудовите договори и свързаните с тях правни институти“ (ръководител на проекта); „Правен режим на почивките и отпуските - теоретични и практически аспекти“ (член на екипа); „Правни и икономически аспекти на държавния контрол за спазване на трудовото законодателство“ (член на екипа); „Защита на личните данни в сферата на висшето образование“ (член на екипа); „Правоотношения и статут на лицата в съдебната власт в условията на дигитализация“ (член на екипа); „Дигитализация и дигитални компетентности – тенденции и иновативни практики във висшето образование и пазара на труда“, проект финансиран от Фонд "Научни изследвания".

Считам, че представените от кандидата публикации по конкурса напълно съответстват и са пряко свързани с научната специалност „Трудово право и обществено осигуряване“. Съществена част от тях са изготвени в резултат на самостоятелна задълбочено реализирана научноизследователска дейност, а тези които са кандидата е осъществила в съавторство, показват добри умения и високо ниво на способност за екипна работа на доц. д-р Андрияна Андреева.

Значителна част от разработките представени от кандидата доц. д-р Андрияна Андреева, освен че са значими по своята същност и характеристика, имат и голямо практическо и научно - приложно значение.

III. Учебна и преподавателска дейност на кандидата

Доц. д-р Андрияна Андреева взема активно участие в разработване и преподаване в учебни дисциплини обхващащи както специалности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ИУ-Варна, сред които обучение на студенти и преподавателска дейност по лекционни курсове по дисциплините Трудово и осигурително право, Трудово право, Основи на правото и др.

Допълнителна дейност реализирана от доц. Андреева, е пряко свързана с повишаване степента и нивото на обучение, чрез прилагане на практически знания и умения натрупани в рамките на преподавателски опит натрупан в чуждестранни висши училища по програма Еразъм +, сред които: Испания, Мадрид, UNED (Национален университет за дистанционно образование); Азербайджан, Baku Business University; Jordan - Princess Sumaya University for Technology; Лиепая, Латвия; Руско-Арменски Университет, Армения; Университет по приложни науки Дармщад, Германия.

Доц. Андреева има значим опит в ръководство на докторанти по докторски програми в няколко висши учебни заведения, а именно: ИУ-Варна, ВСУ „Черноризец Храбър“, Русенски университет „Ангел Кънчев“. Като резултат от успешно научно ръководство, доц. Андреева, има двама успешно защитили докторанти.

В качеството си на ръководител катедра „Правни науки“ тя поддържа връзки с представители на юридическата практика целящи да осигурят на студентите връзката теория-практика. В този контекста, тя умело ръководи четири образователни проекта (с Районен съд –Варна, Окръжен съд-Варна, Административен съд-Варна, Апелативен съд-Варна).

IV. Характеристика и оценка на научните и научно-приложните приноси в представените научни трудове

Всички научни трудове представени за разглеждане от кандидата, са в научната област, в която е обявен настоящия конкурс. Сред научната продукция, особено място заемат реализираните и представени от кандидата основен хабилизационен труд, монографични трудове и научни публикации съдържащи практико приложни и теоретично правни елементи и приноси характеристики. В рамките на научната и публикационна дейност, въз основа на представените материали, авторът е изследвал, анализирал, систематизирал и представил понятийния апарат свързан с процеса на спецификация и характеристика на трудовоправните отношения на хабилизирани лица в рамките на правоотношения с висшите училища и научните организации.

Доц. д-р Андрияна Андреева извежда, анализира и представя значимост на модели за изследване на актуалните аспекти на традиционни понятия, принципи и институти пречупени през призмата на дигитализацията. В практико-приложен аспект, с особено значение и принос е разработения и предложен от кандидата изследователски подход при изследване на дигиталната компетентност в трудовите правоотношения относно субективните права и задължения.

Може да се обобщи съответствие на постиженията на кандидата със задължителните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав в Република България, като може да се направи заключение, че кандидата доц. Андреева надвишава значително минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.6 „Право“

V. Бележки и препоръки

Препоръчвам на доц. д-р Андрияна Андреева, в бъдещи научни и практико-приложни разработки, да продължи да работи по реализиране на публикации, индексирани и реферирани в световноизвестни бази данни.

По отношение на преподавателската активност, препоръчвам на кандидата да продължи, да задълбочи и допълнително да развие въвеждането, използването и приложението на иновативни методи и съвременни дигитални практики в научноизследователската и преподавателска дейност.

Богатият опит, който доц. Андреева притежава, в съчетание с уместното прилагане на представените от нея подходи при реализиране на административна дейност в сферата на висшето образование допринася за формирането на добре подготвени професионалисти, които умело да се справят с предизвикателствата при реализирането на трудовоправни отношения в сферата на висшето образование и научната дейност в България.

Заклучение

Предвид гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка и препоръчвам на членовете на почитаемото Научно жури да гласуват положително за заемането на академичната длъжност „професор“ от доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.6. Право, научна специалност „Трудово право и обществено осигуряване“.

13.06.2023 г.

Изготвил становището:

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/679

Проф. д.н. Мария Нейкова

По конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.6 „Право“, научна специалност „Трудово право и общественно осигуряване“, обявен в ДВ бр. 28/ 28.03.23г. за нуждите на Икономически университет-Варна, катедра „Правни науки“ с единствен кандидат – Андрияна Йовчева Андреева

От доц. д-р Галина Огнянова Йолова – Паскалева, катедра Правни науки, Икономически университет – Варна, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 „Право“, научна специалност „ Трудово право и общественно осигуряване“

Основание за изготвяне - Заповед РД 06-54/23.05.2023 г. на Зам.-Ректора по НИДРК на Икономически университет-Варна за определяне състав на научно жури за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.6 „Право“, научна специалност „Трудово право и общественно осигуряване“, обявен в ДВ бр. 28/ 28.03.23г. за нуждите на Икономически университет-Варна, катедра „Правни науки“ и решение на първо заседание на журито, проведено на 31.05.2023г.

I. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „професор“ е в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 „Право“, научна специалност „Трудово право и общественно осигуряване“, обявен в ДВ бр.28/28.03.23г. за нуждите на Икономически университет-Варна, катедра „Правни науки“.

II. Кандидат по конкурса

Единственият кандидат по конкурса е доц д-р Андрияна Йовчева Андреева. Кандидатът работи в ИУ-Варна, катедра „Правни науки“ от 1996г. до настоящия момент. Подадените документи са изцяло в съответствие със Закона за РАСРБ, Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в ИУ – Варна (ПРАСИУВ). Кандидатът е допуснат до участие в конкурса

като отговарящ на изискванията по чл. 62 от ПРАСИУ - Варна и количествените изисквания съгласно Приложение №1 от същия Правилник.

III. Биографична справка и персонална характеристика на кандидата

Андрияна Йовчева Андреева е родена на 13.04.1972 г. Завършва средно образование през 1991г. в Търговска гимназия „Г.С.Раковски“ гр. Варна, а през 1996г. - висше образование в Икономически университет - Варна, специалност „Право“. Преподавателската дейност на кандидата започва и протича в Икономически университет - Варна, където постъпва като асистент през 1996 година. Академичното и развитие преминава през израстване в последователност на различните академични длъжности, като от 2004 г. е главен асистент, а от 2011г. заема длъжността доцент.

През 2005 година получава ОНС „доктор“ на база на защитен дисертационен труд на тема: „Алтернативи на наказанието лишаване от свобода“(Диплома No29775/ 10.06.2005г.).

Доц. д-р Андрияна Андреева е утвърден и високо уважаван преподавател с богат 26 годишен професионален опит, като работата ѝ е високо оценена, както по време на атестации във висшето училище, така и от ежегодното проучване мнението на студентите. Тя води лекции в редовна форма на обучение в ОКС “бакалавър“ и ОКС „магистър“. Има сериозен и успешен управленски опит, като участва в органи на управление на висшето училище на различни нива - ръководител катедра „Правни науки“ (2015-2023г.), Директор Център магистърско управление (2019-2023г.), член на ФС на ФСФ, Академичен съвет, ОС на ИУ-Варна и др.

Има и практически юридически опит, като юрисконсулт на ИУ-Варна (в периода 2010-2019г.), член на одиторски екипи по европейски проекти, консултант по обществени поръчки и др.

Член е на Съюза на учените – Варна и Българската асоциация по трудово право и обществено осигуряване.

IV.Количествена и съдържателна характеристика на представените научни трудове след последната процедура (съответствие на изискванията по чл. 77, т. 3, 4 , 5 и 6 във връзка с чл. 86 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна)

В конкурса за професор кандидата доц. д-р Андрияна Андреева участва с 118 публикации, в т.ч.:

- Самостоятелна монография (хабилитационен труд) - „Трудови правоотношения на хабилитираните лица в Република България“;
- 14 - монографии (самостоятелни глави в колективни монографии) и колективни студии;
- 52 статии, от които 8 самостоятелни;
- 46 доклада, от които 12 самостоятелни.

Освен научните публикации, кандидатът има участие в 6 учебника и учебни помагала.

Основният монографичен труд на доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева „Трудови правоотношения на хабилитираните лица в Република България“ е в общ обем от 269 стр. Структура на труда: увод, три глави, заключение, използвана литература и приложения. Написан е на ясен и достъпен език с нужното академично ниво. Избраната от автора тема е безспорно актуална и значима за правната теория. Разработеният по нея монографичен труд може да бъде полезен и в практиката на висшите училища, съдебните органи, МОН, контролни органи и др.

В монографичния труд е извършен анализ на трудовите правоотношения на специфична категория лица, а именно хабилитираните лица в Република България. В отделните части се анализират различни аспекти на проблематиката. От една страна, на база на историческото сравнителноправно изследване се прави ретроспективен анализ на правната уредба в развитието на трудовите правоотношения на хабилитираните лица с висшите училища. Тази ретроспекция служи за извършване на периодизация на различните етапи в развитието на института. В сравнителноправен план се представя и опита на чуждестранни законодателства. От друга страна, е направен анализ на действащото трудово законодателство, както и свързаните с темата актове регламентиращи трудовоправните аспекти на хабилитираните лица – Закон за висшето образование, Закон за развитието на академичния състав в Република България и др. В детайли се изследва сложния фактически състав за възникване на трудовите правоотношения, като в тази част материята е комплексно представена от трудово и адм. правна страна предвид процедурите по адм. и съдебен контрол. Изследвана е подробно съдебната практика по темата. Трудовото правоотношение е представено в цялостния му „жизнен цикъл“ от възникване до прекратяване. Въз основа на изследването на трудовите правоотношения на

хабилитираните лица в Република България са направени значими изводи, обобщения, предложения де леге ференда, както и се повдигат актуални въпроси.

По-важните приноси на монографичния труд са следните:

- ✓ Първо по рода си цялостно и комплексно монографично изследване на трудовите правоотношения на хабилитираните лица в Република България. Извършеният актуален нормативен анализ на приложимата нормативна уредба има не само теоретично, но и голямо практическо значение.
- ✓ Нормативен анализ на приложимата правна уредба обхващащ различни аспекти на „жизнения цикъл“ – възникване на правоотношението, съдържание, различни видове контрол, прекратяване;
- ✓ Класификация на видовете права на хабилитираните лица, включени в съдържанието на трудовото правоотношение.
- ✓ Обоснован и цялостен нормативен, исторически и сравнителноправен анализ в уредбата на трудовите правоотношения на хабилитираните лица във всички възможни аспекти от възникване, развитие, съдържание и прекратяване на трудовата връзка,
- ✓ Съотнасяне на всички аспекти от спецификата на статута на хабилитираните лица през призмата на общите и специални нормативни актове, посредством които се очертава систематичен научен паралел, очертаващ рамките на специалния статут в тази категория работещи лица
- ✓ Дава се коректно дефиниране и авторов анализ на специални институти и понятия, касаещи академичния състав, в аспекта на необходимостта от тяхното правилно разбиране и практическо прилагане, особено за нуждите на вътрешния и административен контрол.
- ✓ Систематично и последователно, и на всеки един етап и аспект от изследването се извеждат и обосновават изводи, обобщения и предложения де леге ференда, даващи в цялост отговор на научната теза, целите и задачите на изследването.
- ✓ Изготвената периодизация на източниците свързани с развитието на висшето образование в България и съответно приложените и относимите към съответните периоди нормативни актове очертават общата рамка, но и тенденциите в развитието на уредбата, даващи възможност за паралелен и системен анализ и изнасяне на аргументирани изводи и предложения де леге ференда.

- ✓ Приложените данни за академичния състав в съвременния период от развитие, в техния статистически разрез, дават нужният анализ, достатъчен и достатъчно обективен за извеждане на обосновани и научно издържани изводи и обобщения.
- ✓ Анализирания проблематика е изведена в систематика така, че изцяло да кореспондира на разбирането на автора за нуждата от трансформация в системата на висшето образование, която следва спешно и адекватно да се адаптира с актуалните процеси в национален и международен план.

В заключение може да се обобщи, че представения монографичен труд е сериозен и ценен принос към общата и специалната трудовоправна уредба. Подобно изследване е безспорно новаторско за правната ни доктрина, което потвърждава и неговата актуалност и значимост за теорията на трудовото право.

Останалите научни публикации на автора засягат разнообразна правна тематика, която може да се **обобщи по следния начин:**

- ✓ **На първо място**, нормативен анализ на важни трудовоправни институти изследвани в ретроспекция и в тяхната съвременна уредба в следните монографични трудове:
 - „Правни и икономически аспекти на държавния контрол за спазване на трудовото законодателство“- в самостоятелната глава на кандидата се изследва същността, характеристиките и функциите на контрола за спазване на трудовото законодателство. Прави се ретроспективен анализ на института в националната правна система и класификация на видовото му разнообразие;
 - „Правен режим на почивките и отпуските“: Теоретични и практически аспекти - в самостоятелната глава на кандидата се извършва изследване на историческо развитие на институтите на почивките и отпуските в българското трудово право. Сравнителноправно изследване на институтите на почивките и отпуските в българското трудово право с чуждестранни законодателни решения, съпоставка с други сходни институти от българското трудово законодателство - работно време, престой, стачка и др.

- „Актуални правни аспекти на трудовите договори и свързаните с тях правни институти“- Изследване на видовото разнообразие на трудовите договори през призмата на техния актуален нормативен анализ, както и предвид нуждата и законовото установяване на гъвкавите форми на заетост, породени от новите обществени реалности, със съответно анализиране на тяхната необходимост и адекватност на законодателния отговор;
 - „Защита за индивидуалните субективни трудови права на работниците и служителите“- Изследване на видовото разнообразие на субективните трудови права в българското законодателство, съответно извеждане и обосноваване на тяхната класификация и систематика по определени критерии, въз основа на които е извършен актуален правен анализ. Извършена историческа ретроспекция в развитието и установяването на субективните права в българското трудово законодателство и съответната им периодизация.;
- ✓ **На второ място**, част от публикациите са посветени на изследване на различни аспекти на отражението на дигитализацията върху трудовия процес и върху образователния процес. Сред тях се откроява :
- изследване на трансформацията на правната връзка работодател - работник /служител (в: Трансформация на правната връзка работодател – работник в резултат на влиянието на дигитализацията)
 - Анализиране особеностите на контрола на трудовия процес посредством нови – цифрови и дигитални технологии (в: За свободата и дисциплината в трудовото право - съвременни аспекти в дигиталната ера.)
 - Анализиране на актуалните аспекти на традиционни понятия, принципи и институти пречупени през призмата на дигитализацията.
 - Изследване влиянието на изкуствения интелект (в: Отговорността при инциденти на работното място, свързани с употреба на изкуствен интелект – съвременни предизвикателства пред законодателя,
 - Изследване на дигиталната компетентност в трудовите правоотношения относно субективните права и задължения (в: Цифрова компетентност на страните по трудовото правоотношение).
- ✓ **На трето място**, публикации по други теми, като:

- приложението на медиацията в сферата на образованието и в трудовите отношения (в: Приложение на методите на медиацията - от висшето образование до пазара на труда; Медиацията в сферата на висшето образование - иновативен модел за комуникация в българските университети и др.);
- Изследване на въпросите на академичното образование и научни изследвания (в: По някои въпроси за академичната глобализация и синергията в научните изследвания. Стратегии на образователната и научната политика)

Научната продукция на кандидата е изцяло в сферата на обявения конкурс, като впечатление прави, че научните статии, студия и доклади са в утвърдени, реферирани и индексирани издания, като 7 от публикациите на кандидата са в издания, индексирани в световноизвестна бази данни с научна информация Skopus и/или Web of Science.

Публикациите на доц. д-р Андрияна Андреева са със забележителен брой цитирания цитирания от национални и чуждестранни учени, вкл. и в издания в Skopus и/или Web of Science. Така от изискуемите по група показатели „Д“ 100 т. събраните от декларираните цитирания точки са 840, значително надхвърлящи установения минимум.

Същевременно, видно от представената от кандидата информация за регистрация в Google scholar научната продукция е с 1325 позовавания (цитирания), с h-Index 17, I d индекс 38, а от представената информация за регистрация в Web of Science, съответно - с 10 позовавания (цитирания) и h-Index 3.

Приложените данни безспорно са индикация за много висока научна популярност на разработките и тяхното признание в научните среди.

В представените публикации доц. д-р Андрияна Андреева демонстрира способност за формулиране и аргументиране на научни тези. Научната проблематика е разработена на високо научно ниво, отличава се със задълбоченост на научният анализ, като на базата на утвърдени доктринални постановки авторът извежда аргументирани теоретични становища, обосновани и адекватни предложения де леге ференда, като с това надгражда юридическата теория в конкретната сфера на научните си интереси.

Кандидатът по конкурса представя и богат опит в научни проекти, както като ръководител, така и като член на научен екип. Сред тях мога да открия следните: „Защита за индивидуалните субективни трудови права“ (ръководител на проекта); „Актуални правни аспекти на трудовите договори и свързаните с тях правни институти“ (ръководител на проекта); „Правен режим на почивките и отпуските - теоретични и практически

аспекти“(член на екипа); „Правни и икономически аспекти на държавния контрол за спазване на трудовото законодателство“ (член на екипа); „Защита на личните данни в сферата на висшето образование“ (член на екипа); „Правоотношения и статут на лицата в съдебната власт в условията на дигитализация“ (член на екипа); „Дигитализация и дигитални компетентности – тенденции и иновативни практики във висшето образование и пазара на труда“, финансиран от Фонд "Научни изследвания". Пет от проектите са завършили с издаването на монографични изследвания, представени от кандидата по конкурса. Останалите два са действащи към настоящият момент. Работата по научни проекти показва както способностите на кандидата да ръководи успешно проекти, така и работата в екип по актуални и значими научни теми.

Доц. д-р Андрияна Андреева има богат опит в организирането на научни форуми (20 национални научни конференции и кръгли маси), сред които утвърдени в академичните среди са националните научни конференции „Правото и бизнесът в съвременното общество“ и „Медиацията в различните обществени сфери“.

Считам, че представените от кандидата публикации по конкурса напълно съответстват и са в сферата на научната специалност „Трудово право и обществено осигуряване“. Една част от тях са изготвени в резултат на самостоятелна научноизследователска работа, а тези които са в съавторство, показват добрата екипна работа на доц. д-р Андрияна Андреева, както и изследването на проблематиката в нейната цялост, съчетавайки интердисциплинарни аспекти от различни правни отрасли или научни области.

V. Идентифициране на научните приноси

Приносите, представени от доц. д-р Андрияна Андреева са с научен и научно-приложен характер. Приемам приносите на кандидата като реални, значими и обогатяващи съществуващата правна теория и практика.

По-важните са следните:

- ✓ Първо по рода си комплексно монографично изследване на трудовите правоотношения на хабилитираните лица в Република България, в което има извършен:
 - Обоснован цялостен нормативен, исторически и сравнителноправен анализ в уредбата на трудовите правоотношения на хабилитираните лица в различните аспекти от възникване, развитие, съдържание и прекратяване на трудовата връзка;

- Сравнителноправно изследване на трудовите правоотношения на хабилитираните лица в българското законодателство с чуждестранни законодателни решения;
 - Изчерпателно изследване на съдебната практика в процедурите по възникване на трудовите правоотношения на хабилитираните лица в Република България, на база на което се правят изводи с практическа насоченост и предложения de lege ferenda;
- ✓ Принос в развитието на правната теория по основни трудовоправни институти – почивки и отпуски, контрол за спазване на трудовото законодателство, трудов договор, субективни трудови права и др.
 - ✓ Поставяне на полето на правните изследвания и формулиране на предложения де леге ференда по значими трудовоправни теми, касаещи отражението на дигитализацията в трудовия процес, изкуствен интелект в трудовите отношения и др.;
 - ✓ Цитиране на публикация в съдебен акт;
 - ✓ Участие в значими и дообогатяващи доктрината и практиката научно-изследователски проекти;
 - ✓ Приноси, обогатяващи общата теория и съдържанието на учебния материал по отделни правни дисциплини - Участието на кандидата в разработването на учебници и учебни помагала е с допълващ, разширяващ и актуализиращ учебното съдържание, както на общи, така и на специални правни дисциплини характер. Като съществен принос следва да се изтъкне участието на в изготвянето на учебник по дисциплината Трудово и осигурително право, където тя е и научен ръководител на авторския колектив.

Обобщено може да се заключи, че кандидатът е изключително продуктивен научен работник с високо ниво на познание в съответната научна област, стриктен и коректен изследовател и в този смисъл научно – изследователската ѝ работа е на едно безспорно високо академично ниво, като в количествен и качествен аспект напълно покрива изискванията на ПРАСИУВ за заемане на академичната длъжност „професор“.

VI. Количествена и качествена оценка на учебно – преподавателската работа (съответствие на изискванията по чл. 77, т. 2 във връзка с чл. 86 от

Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

Видно от представените документи кандидатът има пълната учебно-преподавателска натовареност за съответната академична година според норматива на висшето училище. Кандидатът доц. д-р Андрияна Андреева преподава в ИУ-Варна в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, като основните лекционни курсове, които води са по следните следните: Трудово и осигурително право, трудово право, Основи на правото, Спецсеминар и др.

Има натрупан богат преподавателски опит в чуждестранни висши училища по програма Еразъм +, както следва: Испания, Мадрид, UNED (Национален университет за дистанционно образование); Азербейджан, Baku Business University; Jordan - Princess Sumaya University for Technology; Лиепая, Латвия; Руско-Арменски Университет, Армения; Университет по приложни науки Дармщад, Германия.

Учебната натовареност напълно съответства на изискванията на ПРАС на ИУ-Варна за заемане на академичната длъжност.

Гореизложеното показва сериозната учебно-преподавателска дейност на доц. д-р Андрияна Андреева. Наред с пряката ангажираност в образователния процес тя работи активно със студентите и по тяхната подготовка за участието им в студентски научни конференции, конкурси за есе по правна тематика, състезания и др. форми мотивиращи обучаваните лица към задълбоченост на знанията и надграждане на интереса по правната материя в зависимост от тяхната специалност. Указва научно ръководство и рецензира дипломни работи на студенти в ОКС „бакалавър“, спец. Съдебна администрация и ОКС „магистър“ спец. Мениджмънт на човешките ресурси.

Ръководство на докторанти по докторски програми в ИУ-Варна, ВСУ „Черноризец Храбър“, Русенски университет „Ангел Кънчев“, като има двама успешно защитили докторанти.

В качеството си на ръководител катедра „Правни науки“ поддържа връзки с представители на юридическата практика целящи да осигурят на студентите връзката теория-практика. В тази посока са и ръководените четири образователни проекта (с Районен съд –Варна, Окръжен съд-Варна, Административен съд-Варна, Апелативен съд-Варна).

Преподавателската работа на доц. Андреева се отличава с високо ниво на преподаване, успешно прилагане на различни модели с практическа насоченост, съчетаване на теоретичната част с конкретни практически умения. Годишите ми на работа с кандидата

ми дават основание да потвърдя, че тя е изключително съвестен, стриктен и отговорен преподавател, а същевременно и колегиален научен работник, който се ползва с уважението на студентите и колегите си.

В обобщение, учебно – преподавателската работа на кандидата е напълно в съответствие - качествено и количествено с изискванията на чл. 62, т. 2 във връзка с чл. 71 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

Гореизложеното ми дава основание да заявя, че кандидатът по конкурса има необходимия преподавателски опит и степен на подготвеност за заемане на академичната длъжност „професор“.

VII. Критични бележки и препоръки.

Предвид факта, че съм участвала в обсъждането на голяма част от публикациите на доц. Андреева на ниво първично звено – катедра „Правни науки“ нямам конкретни бележки и препоръки по съдържателната им част. Считам, че е добре кандидатът да запази постигнатото високо научно ниво на своите изследвания и да използва натрупания опит към разработване на интердисциплинарни изследвания, съответно - инициира разработването на научно – приложни проекти.

VIII. Оценка на съответствие с изискванията и заключение.

В заключение може да се обобщи съответствие на постиженията на кандидата със задължителните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав в Република България, вкл. Минималните национални изисквания, както и Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна.

В този смисъл и *по отношение на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му:*

- Кандидатът притежава образователната и научна степен „доктор“.
- Кандидатът е представил самостоятелен монографичен труд, а също и други публикации (монографии, студии, статии, доклади, учебници и учебни помагала) в специализирани научни издания.
- Кандидатът отговаря и надвишава минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.6 „Право“ по отношение на всички категории и общо.

- представените по конкурса публикации няма установено плагиатство.

По отношение на изискванията в Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна:

- Основният монографичен труд е публикуван в специализирано научно издателство, като предварително е обсъден в специализирано първично звено (катедра „Правни науки“ при ИУ-Варна- Протокол № 4 /14.10.2022 г.) и е рецензиран от две хабилитирани лица.
- Кандидатът изпълнява и другите минимални количествени изисквания по отношение на публикациите, цитиранията, защитили успешно докторанти.

Доц. Андреева е продуктивен научен работник с високо ниво на познание в съответната научна област, стриктен и коректен изследовател и в този смисъл научно – изследователската ѝ работа е на едно безспорно високо академично ниво, като в количествен и качествен аспект напълно покрива изискванията на ПРАСИУВ за заемане на академичната длъжност „професор“.

С оглед на гореизложеното считам, че кандидатът отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилникът за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилникът за развитие на академичния състав в ИУ-Варна. На база на това убедено давам своята положителна оценка за кандидатурата и препоръчвам на уважаемото жури да присъди академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.6 „Право“, научна специалност „ Трудово право и обществено осигуряване“ на Андрияна Йовчева Андреева.

28.06.2023 г.

Изготвил:

доц. д-р Галина Йолова – Паскалева

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д.н. Живко Иванов Драганов, научна специалност „Право на Европейския съюз“, Катедра „Международно право и право на ЕС“ към ЮФ на УНСС

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Трудово право и общественно осигуряване“, обявен от ИУ - Варна

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Правни науки“ на Финансово-счетоводния факултет на ИУ - Варна. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № РД-06-54/23.05.2023 на Зам.-ректора по НИДРК на ИУ – Варна.

2. Информация за кандидатите в конкурса

Единствен кандидат в обявения конкурс е доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева. Андрияна Андреева завършва специалност „Право“ през 1996 год. и същата година е назначена на длъжността „асистент“ в ЮФ на ИУ – Варна. През 1999 год. тя е назначена на академичната длъжност „старши асистент“, а през 2002 – на длъжността „главен асистент“. През 2005 г. придобива ОНС „доктор“ с дисертационен труд на тема: „Алтернативи на наказанието лишаване от свобода“. През 2011 г. Андрияна Андреева е избрана за „доцент“ с научна специалност „Трудово право и общественно осигуряване“. Доц. Андрияна Андреева е била ръководител на катедра „Правни науки“ в периода 2015 -2023 год. и директор на Центъра за магистърско обучение от 2019 до 2023 год. От 2020 год. тя е заема длъжността Ръководител на Университетския център по медиация на ИУ-Варна. Член е на Академичен съвет, на Общо събрание на ИУ-Варна и на Факултетния съвет на ФСФ. Андрияна Андреева има десетгодишен практически опит като юрисконсулт на ИУ-Варна. Член е на Съюза на учените – Варна, на Българската асоциация по трудово право и общественно осигуряване, на консултативния съвет по КСО към министъра на труда и социалната политика и на

редакционни съвети на осем научни издания в страната и чужбина. Била е ръководител на множество научни и образователни проекти. В периода 2015-2023г. е осъществила преподавателски мобилности в Испания, Азербейджан, Йордания, Латвия, Армения и Германия. Автор и съавтор е на над 170 научни публикации, от които 10 монографични труда, 8 студии, 74 статии, 61 доклада. Има разработени 14 учебника и 16 учебни помагала.

3. Изпълнение на количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност

Кандидатът в обявения конкурс надхвърля изискванията за заемането на академичната длъжност „професор“. Съответствието на представените в конкурса материали с определените от ЗРАСРБ минимални национални изисквания и с допълнителните изисквания на ИУ-Варна се установява както следва.

Представена е Справка-декларация за изпълнение на минимални национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, съгласно чл. 26, ал.2 и 3 от ЗРАСРБ, от която се установява не само изпълнение, но значително надвишаване на минималните национални изисквания. От представената от доц. Андрияна Андреева Справка-декларация за количествените изисквания съгласно чл.77, т.5 от ПРАС в ИУ-Варна, се установява следното изпълнение на допълнителните показатели. По т.1 „Научни доклади“ – 283,3 т. при минимален брой 60. По т.2 „Научни статии и студии“ – 276 т. при минимален брой 115. По т.3 „Публикации в Scopus и/или Web of Science“ – 170 т. при минимален брой 30. По т.4 „Цитирания в Scopus и/или Web of Science“ – 45 т. при минимален брой 15. По т.5 „Защитили докторанти“ – 60 т. при минимален брой 40. По т.6 „Научноизследователски проекти участие и/или ръководство“ – 170 т. при минимален брой 15. Кандидатът е представил монографичен труд със заглавие „Трудови правоотношения на хабилитираните лица в Република България“.

Сборът от точки на доц. Андрияна Андреева по минималните национални и по допълнителните изисквания надхвърля значително необходимия минимален брой точки по отношение на по-голямата част от показателите. Следва да се посочат големият брой цитирания, впечатляващият брой учебници и учебни пособия изготвени от кандидата или с негово участие – общо 29, както и осъществената преподавателска мобилност в шест различни държави, участието в проекти и в организационни и

програмни комитети на научни конференции.

4. Учебно-преподавателска дейност

Кандидатът в конкурса притежава необходимия преподавателски опит. Доц. Андрияна Андреева е разработила лекционни курсове и учебни програми по общо девет учебни дисциплини, включително и на руски език. Представени са справки за учебната натовареност на доц. Андреева в бакалавърска и в магистърска степен през последните две учебни години, от които се установява годишна аудиторна заетост от 186 часа в ОКС „бакалавър“ и 20 часа в ОКС „магистър“. Основната учебна натовареност на кандидата е по дисциплините „Трудово и осигурително право“, „Основи на правото“ и „Наказателно право и процес“. Доц. д-р Андрияна Андреева притежава богат преподавателски опит в областта на обявения конкурс, който напълно отговаря на изискванията за заемането на академичната длъжност „професор“.

5. Обща характеристика и приноси на представените научни трудове

Кандидатът има впечатляваща публикационна активност. Освен хабилитационен труд, доц. Андреева е представила за участието си в конкурса още 6 монографични изследвания в съавторство, 6 студии в съавторство, 52 статии, от които 8 самостоятелни и 44 в съавторство, 46 научни доклада, от които 12 самостоятелни и 34 в съавторство и шест учебника и учебни помагала в съавторство. Общият брой на всички представени публикации е 118, в обем от 1856 страници. 65 от публикациите са в реферирани издания. По-голямата част от представените публикации попадат в научната област на обявения конкурс. Фокусът в научните изследвания на кандидата е върху проблемите на трудовото право.

5.1. Обща характеристика и приноси на хабилитационния труд на кандидата

Монографичният труд „Трудови правоотношения на хабилитираните лица в Република България“ представлява оригинално научно изследване, посветено на актуални и значими за развитието на правната теория въпроси. Трудът е в обем от 269 страници. Научната литература включва 244 заглавия на кирилица и латиница. Изложението е разпределено в увод, три глави и заключение. Включено е резюме на български, английски, руски и немски език и списък с използваните съкращения. Направени са 341 бележки под линия. Приложени са статистически данни за

академичния състав в страната.

Трудът се отличава с редица достойнства. Представеният реабилитационен труд е първото цялостно изследване в българската правна литература на действащата уредба на трудовите правоотношения на реабилитираните лица. Авторът е разгледал поставените въпроси в исторически и в сравнителен контекст, което позволява да се определят тенденциите в развитието на законодателството в страната ни, да се установят основните проблеми и да се направят предложения за усъвършенстването на нормативната уредба. Трудът представлява комплексно изследване, което обхваща всички въпроси на трудовите правоотношения на реабилитирания академичен състав, тяхното пораждаване, съдържание, прекратяване и специфичния административен контрол. Анализирания съдебна практика позволява на автора да изведе основни проблемни области при прилагането на действащото законодателство. Наред с посоченото по-горе, принос представляват още направената от кандидата класификация на видовете права на реабилитираните лица и обосноваването на тезата за специфичния характер на трудовите правоотношения на реабилитираните лица.

Хабилитационният труд притежава висока научна и приложна стойност. Систематизацията на видовете контрол, изясняването на основни понятия, структурирането и класифицирането на правата и задълженията и на функциите на реабилитираните лица допринасят за развитието на научните изследвания. Същевременно анализът на процедурите по контрол, изследването на специфичните основания за прекратяването на трудовите правоотношения и др., имат и голямо приложно значение. Изводите в своята цялост са добре обосновани и могат да бъдат споделени. В частност следва да намерят подкрепа изводите за прекомерност на въведения с измененията на ЗРАСРБ от 2018 год. административен контрол по отношение на качеството на научната дейност поради противоречието на посочените промени с принципите на академичната автономия, на децентрализация на процедурите и на свободата на научното творчество (стр. 193 – 194). Не на последно място, изследването съдържа редица предложения за усъвършенстване на действащото законодателство, които в основната си част са добре обосновани и биха допринесли за отстраняването на основни несъвършенства в нормативната уредба.

5.2. Обща характеристика и приноси на другите публикации на кандидата

За участието си в конкурса кандидатът е представил монографии, студии, статии и доклади. В своята цялост научното творчество на доц. Андрияна Андреева съдържа множество приноси за развитието на правната наука и практиката. Принос в развитието на научните изследвания е монографията „Правни и икономически аспекти на държавния контрол за спазване на трудовото законодателство“ (в съавторство). Научна новост представляват статията „Трансформация на правната връзка работодател – работник в резултат на влиянието на дигитализацията“, в която кандидатът изследва влиянието на дигитализацията върху трудовоправните отношения, както и статията „За границите и съдържанието на института работно време в дигитални условия и в контекста на работата от разстояние“. Наред с изследванията на влиянието на дигиталната среда върху трудовите правоотношения, основен акцент в научната продукция на кандидата са проблемите на висшето образование, на академичното израстване, на академичното творчество, на медиацията във висшето образование и др.

6. Критични бележки и препоръки

Считам, че не е необходимо да се прави обща характеристика на основни институти като дисциплинарната отговорност (стр. 176 – 177), тъй като се предполага, че читателят е запознат с тях.

Не може да намери подкрепа направеното на 139 стр. предложение за законодателна промяна, която да предвиди, че трудовото правоотношение с избрания кандидат възниква от датата на сключване на трудовия договор от ректора, вместо от заповедта на ректора за утвърждаване на избора, с цел да се създаде възможност, в случай на евентуален отказ от избрания от ФС кандидат, ректорът да може да сключи трудов договор с втория кандидат, ако такъв е участвал в конкурса. Трудовото правоотношение възниква от момента на избора на ФС, а утвърждаването и сключването на трудовия договор са задължения на ректора като работодател. В този смисъл е и съдебната практика, която възприема, че чл. 59 ППЗРАСРБ следва да се тълкува единствено като „специфично нормативно решение“ за установяване на началния момент на възникване на трудовото правоотношение, но не и основание за неговото пораждање (Определение № 6754 от 7.06.2016 г. на ВАС по адм. д. №

5193/2016 г., VII о.). Поради това, без да има решение за избор на ФС, ректорът не може да сключи трудов договор с друг участник в процедурата.

Не може да намери подкрепа и направеното от автора предложение за въвеждане на количествени показатели по отношение на установяването на плагиатство в научните трудове. Оценката за наличието или липсата на плагиатство не може и не следва да се основава само на количествени измерители. Действително, установените съвпадения с произведения на други лица са важен индикатор, но не и единствен. Количественият критерий може да бъде предвиден като основание за задължителна проверка, но не и като основен критерий за установяване на плагиатство.

Направените по-горе критични бележки не променят изцяло положителната ми оценка на хабилитационния труд и на останалите публикации, представени за участие в конкурса.

7. Заключение

Кандидатурата на доц. д-р Андрияна Андреева отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на допълнителните изисквания на ПРАС в ИУ-Варна.

Въз основа на цялостната ми оценка считам, че доц. д-р Андрияна Андреева притежава всички необходими качества, научно-изследователски и преподавателски опит, за заемането на академичната длъжност „професор“ и убедено предлагам на научното жури да приеме решение да предложи на Факултетния съвет на Финансово-счетоводния факултет на ИУ – Варна, доц. д-р Андрияна Андреева да бъде избрана на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Трудово право и обществено осигуряване“.

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

18.06.2023

проф. д.н. Живко Драганов

ДО
НАУЧНОТО ЖУРИ,
утвърдено със Заповед № РД 06-54/23.05.2023 г.
на зам.-ректора по НИДРК на Икономически университет - Варна
в конкурса за професор
обявен в ДВ, бр. 28/ 28.03.23 г.

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА

Вх. № 20-643/14.04.2023

СТАНОВИЩЕ

от д-р Таня Николова Йосифова,
професор по Гражданско и семейно право
в Юридическия факултет на УНСС

относно: конкурс за професор в професионално направление 3.6 „Право“,
научна специалност „Трудово право и общественно осигуряване“,
обявен в ДВ бр. 28/ 28.03.23 г. за нуждите на Икономически
университет-Варна, катедра „Правни науки“

с единствен кандидат в конкурса: доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен в ДВ, бр.28 от 28.03.2023 г. за нуждите на катедра „Правни науки“ на Икономически университет-Варна в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право (Трудово право и общественно осигуряване).

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно РД 06-54/23.05.2023 г. на заместник-ректора по НИДРК на Икономически университет-Варна.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В конкурса участва като единствен кандидат доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева от катедра „Правни науки“ на Икономически университет-Варна. Тя е родена на 13.04.1972 г. в град Варна. През 1991 г. завършва Търговска гимназия „Г.С. Раковски“ гр. Варна (Икономически техникум). През периода 1996 г. придобива ОКС „Магистър“, специалност „Право“ в Икономически университет-Варна. От месец декември 1996 г. след успешно спечелен конкурс Андрияна Йовчева Андреева е назначена за асистент в Юридически факултет на ИУ-Варна. Три години по-късно заема академичната длъжност „старши асистент“, а през 2002 г. - академичната длъжност „главен асистент“. През 2005 г. защитава успешно дисертационен труд на тема: „Алтернативи на наказанието лишаване от свобода“ и получава ОНС „доктор“. През 2011 г. Андрияна Андреева придобива академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 Право, Научна специалност „Трудово право и общественно осигуряване“.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност за кандидата

Кандидатът доц. д-р Андрияна Андреева преподава в ИУ-Варна в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, като основните лекционни курсове, които води са следните: Трудово и осигурително право, трудово право, Основи на правото, Спецсеминар и др. Има пълната учебно-преподавателска натовареност през всички години от своя

преподавателски стаж. Има натрупан преподавателски опит в чуждестранни висши училища, както и проведени обучения в страната и чужбина.

Доц. д-р Андрияна Андреева работи активно със студентите и по тяхната подготовка за участието им в студентски научни конференции, конкурси за есе по правна тематика, състезания и др. Оказва научно ръководство и рецензира дипломни работи на студенти в ОКС „бакалавър“, специалност „Съдебна администрация“ и ОКС „магистър“ специалност „Мениджмънт на човешките ресурси“. Ръководи докторанти по докторски програми в ИУ-Варна, ВСУ „Черноризец Храбър“, Русенски университет „Ангел Кънчев“, като има двама успешно защитили докторанти. В качеството си на ръководител катедра „Правни науки“ поддържа връзки с представители на юридическата практика, целящи да осигурят на студентите връзката теория-практика.

Доц. Андреева има богат преподавателски опит в чуждестранни университети, в резултат на което внедрява добри образователни практики в обучението по правни дисциплини в ИУ-Варна. За периода 2015-2023 г. е осъществила 6 преподавателски мобилности с цел преподаване и обучение в: Испания, Мадрид, UNED (Национален университет за дистанционно образование); Азербейджан, Baku Business University; Аман Йордания- teaching - Jordan - Princess Sumaya University for Technology; Университет Лиепая, Латвия, Ереван Руско-Арменски Университет, Армения, Университет по приложни науки Дармщад, Германия.

Освен богатия преподавателски опит (26 г.), заема и различни ръководни длъжности в ИУ-Варна, както следва: Ръководител катедра „Правни науки“ (2015 г.-2023 г.), Директор Център магистърско обучение (2019 г. – 2023 г.), Ръководител на Университетски център по медиация –ИУ-Варна (2020г.-до настоящият момент). Член е на Академичен съвет, Общо събрание на ИУ-Варна, ФС на ФСФ и редица методични съвети. Има 10 г. практически опит, като юрисконсулт на ИУ-Варна, като основно е в областта на обществените поръчки.

Гореизложеното ми дава основание да заявя, че кандидатът в конкурса има необходимия преподавателски опит и степен на подготвеност за заемане на академичната длъжност „професор“.

Андрияна Йовчева Андреева членува в: секция „Социални, стопански и правни науки“ към Съюза на учените-Варна; член е на Българската асоциация по трудово право и обществено осигуряване; член на консултативния съвет по КСО към министъра на труда и социалната политика; член на редакционни съвети на осем научни издания в страната и чужбина.

Ръководител и член на научни проекти, от които 7 научни и 20 конференции.

Ръководител на 4 образователни проекти с институции от съдебната власт по договори за сътрудничество с ИУ-Варна (Проект „Младите и правосъдието“ с Окръжен съд –Варна; Проект „Гражданско наблюдение“ с Апелативен съд –Варна; Проект „Правото е действие“ с Районен съд –Варна; Проект „Административно правораздаване – обучение в практиката“ с Административен съд –Варна)

Научните интереси на доц. д-р Андрияна Андреева са в областите: Трудово право; Правни аспекти на образователните политики; Дигитални трансформации и влияние на изкуствения интелект върху трудовото правоотношение, медиация и др., което проличава ярко в научните трудове представени по конкурса.

Считам, че преподавателската дейност и академичната компетентност на доц. Андрияна Йовчева Андреева напълно отговарят на изискванията на обявения конкурс за „професор“ в професионално направление 3.6. Право (Трудово право и обществено осигуряване).

4.Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

В конкурса за професор кандидата доц. д-р Андрияна Андреева участва със 118 публикации, в т.ч.:

- самостоятелна монография (хабилитационен труд) - „Трудови правоотношения на хабилитираните лица в Република България“;
- 14 монографии (самостоятелни глави в колективни монографии) и колективни студии;
- 52 статии, от които 8 самостоятелни;
- 46 доклада, от които 12 самостоятелни.

Освен научните публикации, кандидатът има участие в 6 учебника и учебни помагала.

Характеристика на монографичния труд

Основният монографичен труд на доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева „Трудови правоотношения на хабилитираните лица в Република България“ е първото цялостно и комплексно трудовоправно изследване на проблематиката свързана с хабилитираните лица в България. Той е в общ обем от 269 стр., балансирано разпределени в структурно отношение следвайки утвърден модел за правните изследвания: увод, три глави, заключение, използвана литература и приложения. Написан е на академично ниво, като същевременно е ясен и разбираем и за по-широка аудитория , а не само за строго профилирана. Темата на монографията е правилно формулирана и съответства на съдържанието. Същевременно тя е безспорно актуална и значима за правната теория, както и за практиката – юридическа и висши училища, респективно членове на академичния състав.

В монографичния труд, базиран на нормативен анализ на трудовите правоотношения на хабилитираните лица в Република България се анализират различни аспекти на тези обществени отношения. Авторът включва исторически анализ на правната уредба в развитието на трудовите правоотношения на хабилитираните лица с висшите училища. Ретроспекцията служи за извеждане на аргументирана периодизация, която авторът обосновава с развитието на страната в икономически и политически план и свързаните с това законодателни регулации на обществените отношения и в частност тези касаещи висшето образование и хабилитираните лица. Направен е и сравнителноправен анализ, в който се представя опита на чуждестранни законодателства. Изследвани са действащите нормативни актове, регламентиращи трудовоправните аспекти на хабилитираните лица – Закон за висшето образование, Закон за развитието на академичния състав в Република България и др.

Заслужава да се обърне внимание на изследване на сложния фактически състав за възникване на трудовите правоотношения, като в тази част материята е комплексно представена от трудово и административноправна гледна точка. Съдебната практика по темата е анализирана и обвързана с актуалния нормативен анализ на приложимите източници.

Интерес представлява трудовоправната връзка от момента на възникването ѝ до момента на прекратяването ѝ, като в комплексния характер на труда се разглеждат както основанията за възникване и прекратяване, така и въпроси, касаещи правата и задълженията на страните и контрола за тяхното спазване.

Въз основа на изследването на трудовите правоотношения на хабилитираните лица в Република България са направени изводи, обобщения, предложения [de lege ferenda.

По-важните приноси на монографичния труд са следните:

1. Монографията е първото по рода си цялостно и комплексно монографично изследване на трудовите правоотношения на хабилитираните лица в Република България.
2. Направена е периодизация на етапите, през които преминава българското законодателство, свързано трудовоправния статут на хабилитираните лица;
3. Направено е сравнителноправно изследване с чуждестранни законодателни решения;
4. Приносен характер има нормативния анализ на трудовите правоотношения на хабилитираните лица от възникване на правоотношението, съдържание, различни видове контрол, до прекратяване;
5. Класификация на видовете права на хабилитираните лица, включени в съдържанието на трудовото правоотношение.

Научни приноси на други научни публикации на автора, които може да се обобщят по следния начин:

1. На първо място, разглеждане на класически трудовоправни институти, представени в актуалната им светлина през призмата на съвременните предизвикателства на дигиталната среда. Открояват се следните монографични трудове:

- „Правен режим на почивките и отпуските: Теоретични и практически аспекти“ - в самостоятелната глава на кандидата се извършва изследване на историческо развитие на институтите на почивките и отпуските в българското трудово право, както и сравнителноправно изследване на с чуждестранни законодателни решения.

- „Правни и икономически аспекти на държавния контрол за спазване на трудовото законодателство“ - в самостоятелната глава на кандидата се изследва същността, характеристиките и функциите на контрола за спазване на трудовото законодателство.

- „Актуални правни аспекти на трудовите договори и свързаните с тях правни институти“ - Изследване на видовото разнообразие на трудовите договори в българското трудово право с акцент на новите форми породени от потребностите на пазара на труда.

- „Защита за индивидуалните субективни трудови права на работниците и служителите“ - В самостоятелните части авторът изследва видовото разнообразие на субективните трудови права в българското законодателство.

2. На второ място, статии, студии и доклади, посветени на образованието и образователните политики. Авторът изследва отражението на дигитализацията върху образователната сфера, като в част от публикациите това се преплита и засяга и трудовоправна материя. Напр. Цифрова компетентност на страните по трудовото правоотношение; Трансформация на правната връзка работодател – работник в резултат на влиянието на дигитализацията; По някои въпроси за академичната глобализация и синергията в научните изследвания. Стратегии на образователната и научната политика)

3. На трето място, публикации свързани с приложението на медиацията в сферата на образованието и в трудовите отношения (в: Приложение на методите на медиацията - от висшето образование до пазара на труда; Медиацията в сферата на висшето образование - иновативен модел за комуникация в българските университети и др.); Сред публикациите на кандидата следва да се открият 7 бр., които са в издания, индексирани в Scopus и/или Web of Science.

Публикациите на доц. д-р Андрияна Андреева са с множество цитирания от национални и чуждестранни учени, вкл. и в издания в Scopus и/или Web of Science.

Голяма част от публикациите по конкурса са разработени в рамките на изследователски проекти. Пет от проектите са завършили с издаването на монографични изследвания, представени от кандидата по конкурса. Доц. Андреева успешно работи в екип и това

проличава от комплексните и интердисциплинарни теми. Сред тях мога да посоча следните: „Защита за индивидуалните субективни трудови права“ (ръководител на проекта); „Актуални правни аспекти на трудовите договори и свързаните с тях правни институти“ (ръководител на проекта); „Правен режим на почивките и отпуските - теоретични и практически аспекти“ (член на екипа); „Правни и икономически аспекти на държавния контрол за спазване на трудовото законодателство“ (член на екипа); „Защита на личните данни в сферата на висшето образование“ (член на екипа); „Правоотношения и статут на лицата в съдебната власт в условията на дигитализация“ (член на екипа); „Дигитализация и дигитални компетентности – тенденции и иновативни практики във висшето образование и пазара на труда“, финансиран от Фонд "Научни изследвания".

Доц. д-р Андрияна Андреева има богат опит в организирането на научни форуми (20 национални научни конференции и кръгли маси), две от които имат статут на продължаващи издания вписани в НАЦИД- „Правото и бизнесът в съвременното общество“ и „Медиацията в различните обществени сфери“.

Считам, че представените от кандидата публикации по конкурса съответстват и са в сферата на научната специалност „Трудово право и обществено осигуряване“.

5. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

Приносите, представени от доц. д-р Андрияна Андреева са с научен и научно-приложен характер и считам, че са важни за правната теория

По-важните са следните:

1. Монографията е първото по рода си комплексно монографично изследване на трудовите правоотношения на хабилитираните лица в Република България. В рамките на този труд се откроява ретроспекцията в развитието на института, сравнителноправния анализ, изследване на сложния фактически състав по възникване на трудовите правоотношения и др.

2. Принос в развитието на правната теория по основни трудовоправни институти – трудов договор, почивки и отпуски, контрол за спазване на трудовото законодателство, субективни трудови права и др. Всеки един от тези институти е анализиран в монографичен труд и в екип (в рамките на научни проекти), както и самостоятелно в статии, доклади.

3. Изследване отражението на дигитализацията върху трудовия процес- от възникване на трудовоправната връзка, през контрола, основни трудовоправни понятия до прекратяване на правоотношенията.

4. Изследване на мястото и ролята на изкуствения интелект в трудовите отношения и др.

6. Основни критични бележки и препоръки

Считам, че кандидатът доц. д-р Андрияна Андреева притежава изследователски опит и научен потенциал, но могат да бъдат отправени и някои препоръки:

Да насочи изследванията си за публикуване освен в икономически и към юридически издания, което ще бъде полезно за по-доброто познаване на автора от българската правна общност.

7. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Съгласно представената справка е видно, че кандидатът покрива минималните критерии в конкурса за „професор“, като изпълнява националните минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл.26) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1).

8. Заключение

В заключение изразявам категоричната си позиция, че трудовете на доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева, представени в конкурса за професор, са разработени на високо теоретично ниво и безусловно отговарят на изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 1, 2, букви „а“ и „б“, т. 3 и ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ). По тази причина ще подкрепя с положително гласуване кандидатурата на доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.6. Право (Трудово право и обществено осигуряване) в катедра „Правни науки“ на Икономически университет-Варна.

12.07.2023 г.,
гр. София

Подпис:

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

проф. д-р Таня Йосифова